

Den økologiske mælkeproduktion skal være endnu mere bæredygtig

Konklusion

- Landbrug & Fødevarer Økologi har formuleret en strategi, som i årene 2021-2023 skal bidrage til en fortsat udvikling af den økologiske sektor.
- I kvægsektoren betyder det udfasning af sojaprodukter fra Kina, mere nærproduceret dansk protein, mindre forbrug af antibiotika, flere pollede dyr, økologiske avlslinier, sundere klove og rum til mere naturlig adfærd i produktionssystemerne.

Strategi: En ny strategi fra Landbrugs & Fødevarer Økologi udpeger en række faglige områder på kvægbedrifterne, som kan bidrage til en bæredygtig udvikling af produktionen.

Af Arne Munk og Finn Strudsholm, Innovationscenter for Økologisk Landbrug og Martin Øvli Kristensen, Seges

»Vi skal være verdensmestre i bæredygtig økologisk produktion«.

Sådan lyder visionen i Landbrug & Fødevarer, Økologis strategi for udviklingen af den økologiske landbrugsproduktion. Artiklen giver en faglig gennemgang af de foreslåede indsatser, som er vist i fakta-boksen.

arbejder derfor på, at mindst 80 procent af foderet i køernes ration er dansk produceret.

Økologiske avlslinjer

Robusthed er et nøgleord for økologiske husdyr, og på kvægområdet har udvikling af økologiske avlslinjer høj prioritet. Ifølge strategien er det således vigtigt at kunne udvikle avlslinjer, som er tilpasset de økologiske forhold. Det gælder både i forhold til ønsker om større holdbarhed og endnu bedre ressourceudnyttelse.

Bedre styr på klovsundheden

Halte køer og dårlig klovsundhed er et betydeligt velfærdsproblem i den økologiske mælkeproduktion, og klovlidelser har store konsekvenser i form af smerte og nedsat trivsel hos køerne.

L&F, Økologi har derfor som mål at styrke klovsundheden på de økologiske malkekvægsbedrifter. Et vigtigt middel til det er brugen af systematiske registreringer af halte, som kan bidrage til at udpege de nødvendige indsatser på bedrifterne.

Flere insemineringstyre uden horn

Afhorning er et indgreb, som kræver bedøvelse, og som kan være forbundet med ubehag for kalven. Målet er derfor på længere sigt helt at udfase behovet for afhorning på økologiske malkekvægsbedrifter. Udfasningen af horn sker ved at fremme brugen af insemineringer med tyre uden horn, og inden år 2023 er ambitionen, at anvendelsen er tredoblet i forhold til det nuværende niveau på 5-10 procent af insemineringerne.

Seges har i en nyere artikel peget på mulighederne i øget anvendelse af pollede tyre uden, at man går på kompromis med den avlsmæssige fremgang i øvrigt.

30 pct. mindre antibiotika

L&F, Økologi vil iværksætte initiativer, som bidrager til at sænke forbruget af antibiotika i den økologiske kvægproduktion med 30 procent.

En opgørelse fra 2018 viser, at det største forbrug af antibiotika er til behandling af mastitis og til kalve. Opgørelsen viser også meget stor forskel mellem besætningerne, og at der ikke er sammenhæng mellem besætningens sundhedsniveau og forbruget af antibiotika. Reduktionen i forbruget skal derfor ske gennem management, som kan forebygge sygdomme og dermed sænke behovet for veterinære lægemidler. Men også alternative behandlingsmetoder og vacciner bliver fremhævet som muligheder til at sænke forbruget af antibiotika.

Mere naturlig opstaldning

Muligheder for naturlig adfærd har stor værdi i den økologiske produktion, og udvikling af opstaldningssystemer, hvor dyrene kan udøve naturlig adfærd, har derfor høj prioritet.

Naturlig adfærd kan fremmes gennem staldsystemer, som integrerer udendørsarealer, hvor dyrene kan udøve naturlig adfærd som for eksempel afgræsning. Naturlig adfærd kan også fremmes ved, at kalven går længere tid hos koen og drikker mælken direkte fra koen. Produktionssystemer, hvor drøvtyggerne lever det meste af livet udendørs og især bliver ernæret med græs, er også et eksempel på et produktionssystem, hvor kvæget kan udøve maksimal naturlig adfærd. Græsbase systemer kan også bidrage til fortællingen om de græssende dyrs betydning for biodiversiteten.

Forretning er fortsat nøglen

Udviklingen af økologien til en bæredygtig fremtid skal ske på markedsbetingelser, så udviklingen på bedrifterne skal derfor samtidig bidrage til en sund økonomi, skriver L&F Økologi.

Udnyttelse af forretningsmulighederne for producenter, aftagere og samarbejdspartnere i sektoren er derfor et centralt element i strategien.

» Kilde: Strategi for Landbrug & Fødevarer Økologi 2021-23

Fakta

Strategiske indsatsområder for økologisk mælkeproduktion.

- Slut med ikke-europæisk soja
- 80 pct. dansk foder
- Økologiske avlslinjer
- Styrket klovsundhed
- Inseminering med flere pollede tyre
- Sænket forbrug af antibiotika
- Flere naturlige staldsystemer